

ہندوستان دے سنویدھان دی ۵۸وی سال گرہ

ہر سال ۲۶ جنوری نوں ہندوستان دیاں حاکم جماعتاں بڑے دھوم دھڑکے نعل آئین دی ورھے۔ گنڈھ مناؤندیاں ہن۔ لال قلعے توں راشٹرپتی اتے وزیرے اعظم بڑے زور شور نعل تکریراں کردے ہن اتے فوجی پریڈاں نعل دلی دیاں سڑکاں بھریاں ہندیاں ہن۔ تام ہندوستان دے صوبیاں توں جھاکیاں کڈھن والے تے ہور کرتیباز دلی پھنچدے ہن۔ سنگیت سبیلن اتے مشاعرے کیتے جاندے ہن۔ ایہہ سچ اس خوشی وچ کیتا جاندا ہے کیونکہ اس تاریخ نوں ۱۹۵۰ وچ ہندوستان دا آپنا سنویدھان جاں آئین لاگو کیتا گیا سی اتے ہندوستان نوں اک ریپبلک جاں گتنتر بنا دتا گیا سی۔

پر جشناں دے اس شور شرابے وچ اس سنویدھان دی ایہہ اصلیت گلو دتی جاندی ہے کہ ایہہ سنویدھان مکمل طور تے بستیوادی سنویدھان ہے۔ انگریز بستیوادیاں نے جھڑے وی قانون ہندوستان دے لوکاں اتے قدرتی سومیاں دی لٹ کرن لئی بنائے سی اوہ سارے قانون بالکل اوسے ہی تراں برقرار رکھے گئے ہن۔ مِغال دے طور تے انگریز بستیوادیاں دا ۱۸۹۳ دا اک قانون ہے جو ایہناں نے ساڈے لوکاں دیاں زمیناں تے قبضہ کرن لئی بنایا سی۔ اس سنویدھان وچ اوہ قانون آج وی برقرار ہے اتے اسے قانون دے تہت بنگال دی سرکار نے سنگر اتے نندیگرام دی زمین ٹاٹے اتے ہور سرمایداراں

دے حوالے کر دتی ہے۔ اس آئین وچ سارے بستیاوادی قانون اس
 لئی برقرار رکھے گئے سن کیونکہ ایہہ سنویدھان نوں بناؤن والے حاکم
 جماعتاں دے نمائندے سی اتے اوہ وی انگریزاں وانگ ہی ہندوستان
 دے قدرتی سومیاں اتے لوکاں دی لٹ آپے منافیاں لئی جاری رکھنی
 چاہندے سی۔ اس لئی اوناں نوں وی ایہناں قانوناں دی بستیاوادی
 جتنی ہی لوڑ سی۔ ۱۹۴۷ دی آزادی توں پہلاں وی اوہ بستیاوادیاں
 دے ساریاں ہی قانوناں دے حمایتی سن۔

سنویدھان بناؤن والیاں نوں سنویدھان بناؤن لئی لوکاں نے نہیں
 چھیا سی۔ سنویدھان بناؤن والی اسمبلی دے لوک سنویدھان بناؤن
 لئی لوکاں دی مرضی نعل نہیں سی چھئے گئے۔ بلکہ کیندری اسمبلی نوں
 ہی سنویدھان بناؤن والی اسمبلی قرار دے دتا سی۔ ایہناں میمبراں
 چوں کافی بستیاوادی سرکار ولوں نامزد کیتے گئے سی اتے باقی جائداد
 دے ادھار تے چھئے گئے سی۔

اس کرے ایہہ کوئی حیرانی والی گل نہیں کہ اس سنویدھان نوں لوکاں
 سامھنے اوناں دی منظوری جاں صلاح لئی کدے وی پیش نہیں سی کیتا
 گیا۔ ایہہ نہیں ہویا کہ ایہہ آئین لوکاں سامھنے پیش کیتا گیا
 ہووے کہ بنی ایہہ مُلک دا اک بُنیادی قانون ہووے گا سارے ہی
 لوکاں نوں اس بارے آپنی رائے دین دا حق ہے اتے اوناں دی رضامندی
 نعل ہی ایہہ آئین لاگو ہو سکدا ہے۔ مٹھی بھر حاکم جماعتاں دے

نُہائنداں نے لوکاں دے نام ہیٹھ کروڑاں ہی لوکاں نعل ایہہ دھروہ
 کیتا ہے اُتے لوکاں دے بُنیادی حقاں تے سٹ مارن دی آپے آپ
 نوں طاقت دے دتی ہے۔ حا کم جماعتاں دے نُہائندیاں نے ایہہ
 سنویدھان گھڑیا تے لوکاں اُتے تھپ دتا۔ اُج تائیں کدے وی
 اِس سنویدھان بارے لوکاں وچ کوئی وی چرچہ جاں بحث نہیں کیتی گئی۔

چونکہ ایہہ سنویدھان اک بستیاوادی سنویدھان ہے اُتے اِس نوں گھڑن
 وچ لوکاں دا کجھ وی حصہ نہیں سی اِس کرے ایہدے وچ لوکاں
 دیاں تانگھاں اُتے سدھراں دا وی کوئی اظہار نہیں۔ اُتے اِس طریقے
 نعل بنایا گیا سنویدھان لوکاں دیاں لوڑاں نوں وی قانونی شکل
 نہیں سی دے سکدا سی۔ اِس لئی ایہہ ایہہ سنویدھان لوکاں دے مثلیاں
 نوں حل کرن دا وسیلہ نہیں بن سکیا بلکہ مثلے کھڑے کرن دا ذریعہ
 بن کے رہ گیا۔ ایہہ صرف ایہہ کردا ہے کہ لوکاں دے ناں ہیٹھ
 بستیاوادیاں اُتے اوناں دے جوٹیدار وڈے سرمائیدار اُتے جگیرداراں دی
 لٹ کھسٹ لئی راج قائم رکھدا ہے۔ اِس لئی کوئی حیرانی نہیں کہ انگریز
 بستیاوادیاں نے ۱۹۴۷ تے بعد ہندوستان وچ اپنا سرمایہ پہلاں
 نالوں زیادہ وڈھ کے لایا۔ اوناں دے سرمائے نوں آزاد ہندوستان
 دے حا کہاں توں کوئی خطرہ نہیں سی۔ بستیاوادیاں نے ایہناں نوں
 بہت چنگی تراں سکھلائی دتی سی۔

اِس کرے حا کم طبقہ بڑے زور شور نعل ہر سال ۲۶ جنوری مناؤندا

آتے خوش ہندا ہے کہ لوکاں دیاں اکھاں وچ گھٹا پاؤن دا،
اونان دی لٹ کرن دا آتے اونان دے حقاں تے سٹ مارن دا
اک ہور سال سکھیں ساندی لنگھ گیا ہے آتے اک دوجے نوں
مبارکاں دندے ہن۔